

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

- I. De pace per Christum Jesum parta, & de concordia animalium Messiae temporibus ab Isaia promissa; quae ut & alia multa ad Messiam pertinentia, allegorice intelligenda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

res, & hastas suas in ligones: non sumet gens adversus gentem gladium, & non discent ultra belligerare. Et sedebit vir subtus vitem suam, & subtus ficum suam, & non erit qui deterrcat, quia os Domini exercituum locutum est.

Mich. 5. 2, 5. Et tu, Bethlehem Ephrata, parvulus es in millibus Juda; ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israël . . . . & eris iste pax.

Nahum 1. 15. Ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem.

Agg. 2. 8, 10. Et veniet Desideratus cunctis gentibus, & implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum . . . . & in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum.

Zach. 3. 8, 10. Ecce enim ego adducam servum meum Orientem . . . . In die illa, dicit Dominus exercituum, vocabit vir amicum suum subter vitem, & subter ficum.

Zach. 9. 9, 10. Exulta sicut, filia Sion; juba, filia Jerusalem, ecce rex tuus veniet tibi justus & Salvator, & ascendens super asinam, & super pullum filium asina . . . . & loquetur pacem gentibus.

De pace per Christum factum parta, & de concordia animalium Messia temporibus ab Isaia promissa; qua, ut & alia multa ad Messiam pertinentia, allegorice intelligenda sunt.

I. DEMONSTRAVIMUS supra in Propositione septima Judæos retulisse ad tempora Messia hæc Isaia effata, quibus non hominum solum, sed animalium quoque futuram inter se concordiam prænuñtiavit. Hac ipsa vero Propositione nona, quam profequimur, ad octavum caput in quo egimus de tempore adventus Jesu; atque item in septima, ostendimus Judæos ac Judaizantes quosdam Christianos, jam inde ab Hieronymi temporibus, hæc *נבטא דאזי* sumi voluisse: unde validissimum adversus religionem Christianam telum cadere se posse rentur Judæi, cum aiunt temporibus Jesu, quem Messiam esse volumus, neque habitasse lupum cum agno, neque pardum accubuisse cum hædo, neque ulla aureæ hujus ætatis ad hanc diem apparuisse vestigia, proindeque nec Messiam fuisse Jesum. Nos vero hæc allegorice sumenda esse Rabbīnorum ipsorum suffragio probavimus. Has gregalium suorum ineptias, alias rerum vices nato Christo expectantium, deridet R. Moses ben Maimon, in Jad Chazakah, parte quarta, libro quarto; & docet lupum, pardum, leonem, feræque hæc animalia, impiarum gentium esse simulacra; agnum vero, hædum, & vitulum, & mansuetas pecudes, Israëlitas significare, quorum summa erit inter gentes pax & tranquillitas. Denum sic rationem concludit doctus ille Magister: *Hæc, & reliqua ejusmodi, qua de Messia temporibus scripta extant, sunt משלי, Parabola.* Ea quoque trahit non semel in allegoricum sensum R. David Kimchi. Frequentius itaque est in ore Judæorum R. Samuelis dictum, nullum discrimen futurum inter tempora nostra, & tempora Messia, præter regnorum servitutem, hoc est præterquam quod regna omnia, excusso regum suorum jugo, sub unius Messia imperium cogentur. Consultor liber Sanhedrin, capite ultimo. Prædicat Isaia futurum Messia temporibus, ut *Omnis vallis exaltetur, & omnis mons & collis humilietur, & sint præva in directa, & aspera in vias planas.* Nemo sanus sibi persuadeat, tunc ita complanatum iri terræ sola, ut nulli penitus montes existant, cum hic ipse Isaia ac Michæas de eodem Messia ævo talia præciant: *Et erit in novissimis diebus preparatus mons domus Domini in vertice montium, & elevabitur super colles.* Isaia quoque alibi: *Et erunt super omnem montem excelsum, & super omnem collem elevatum, rivus currentium aquarum.* Optime Tertullianus: *Alia species erit, inquit, qua pleraque figurate portenduntur per anigmata, & allegorias, & parabolæ, aliter intelligenda quam scripta sunt.* Nam & montes legimus desillaturos dulcorem; non tamen ut sapam de petris, aut desrutum de rupibus speres: & terram audimus lacte & melle manantem, non tamen ut de glebis credas te nunquam placetas & famias coacturum; quia non statim aquilicem & agricolam se Deus repromisit dicens, *Ponam flumina in regione sitiendi, & in solitudine cedrum & buxum.* Sicut & prædicans de nationum conversione, *Benedicent me bestia agri, sirenes, & filia passerum; non utique ab hirundinum pullis, & vulpeculis, & illis monstruosis fabulosisque cantriciibus fausta*

Thalm. Cod. De sabbatho,

Isa. 2. 2.
Mich. 4. 7.
Isa. 50. 15.

Tertull. libr. 3. contr. Marc. cap. 5.

omnia relaturus est. Tum verissimam hanc doctrinam tuetur Apostoli auctoritate, qui legem bobus messes terentibus os alligari vetantem, spectare ad nos docet; & petram potum in deserto subministrantem, Christum signasse; & Abrahami filios duos, Testamenti utriusque symbola fuisse; & institutam à Deo, in rerum primordiis, societatem individuum viri & foeminae, Christi & Ecclesiae conjunctionem notare. Messiae certe spiritale regnum est, ut & evincemus in Parallelismo, & quaecunque eo pertinent, spiritalia fere sunt; & pax illa per Christum promissa & parta, animorum & conscientiae pax est; pax etiam Deum inter & homines per Christum conciliata. Quocirca res ad Messiam spectantes, futuras esse spirituales ac caelestes merito asseverat R. Juda in libro quem Aeternitatem Israelis inscripsit. At proprium praeterea & simplicem huic Isaiae praedictioni inesse sensum, supra à nobis ad octavum caput nonae hujus Propositionis declaratum est: nam circa ortus Christi Jesu tempora pacem colebat orbis universus, & clausum fuerat ab Augusto Jani Templum. Praeclara est, & omnem exceptionem respuit Hieronymi in hanc Isaiae prophetiam dissertatio; quaerit enim à Judaeis, ecquid virga, radix, flos, *קנה צמח* hoc ipso loco sumenda sunt; an procedens ex ore Messiae virga terram percutiet; an oris sui spiritu noxios is sit interfectorus; an iustitia aut fide cingulum texet, quo lumbos suos praecingat. Quae cum allegorice dicta esse fatendum sit, de sequentium sensu non praedictum, sed plane iudicium factum esse putandum est. Id patet vel maxime ex praedicto Aggae: *Et veniet Desideratus cunctis gentibus, & implebo domum istam gloria*, Agg. 2. 2, 10; *dicit Dominus exercituum . . . . & in loco isto dabo pacem*. Quaram à Judaeis, an pax Templo secundo contigerit, quod creberrimis bellis appetitum, & postquam ab Herode fuit instauratum, funditus demum à Romanis excisum est. Falletur profecto quisquis haec intellexerit *קנה ליעזר*. Ad allegoriam igitur recurrendum est, & dicendum pacem hanc significari, quam Jesus hominibus sanguine suo quaesivit, placato Deo, & hominibus conciliato, sedatisque conscientiae terroribus ac stimulis, quae facinorosis hominibus teterrimum bellum indicunt.

CAPUT LXIV.

Pax & securitas Difeipulorum Jesu.

PSALM. 72. 3, 7. *Suscipiant montes pacem populo, & colles iustitiam . . . . Orietur in diebus ejus iustitia, & abundantia pacis, donec auferatur Luna.*

Psalm. 84. 9. *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam loquetur pacem in plebem suam, & super sanctos suos, & in eos qui convertuntur ad cor.*

Psalm. 90. 1, & seq. *Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei caeli commorabitur: dicit Domino, Susceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus sperabo in eum. Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, & à verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi, & sub pennis ejus sperabis. Scuto circumdabit te veritas ejus; non timebis à timore nocturno . . . . Non accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo: quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis; in manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.*

Psalm. 111. 5, & seq. *Fecundus homo qui miseretur & commodat, disponit sermones suos in iudicio, quia in eternum non commovebitur. . . . confirmatum est cor ejus: non commovebitur, donec despiciat inimicos suos.*

Psalm. 118. 165. *Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum.*

MATTH. 5. 9. *Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.*

Matth. 10. 12, 13. *Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes, Pax huic domui: & siquidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra super eam; si autem non fuerit digna, pax vestra revertetur ad vos. Et Luc. 10. 5, & seq.*

Matth. 11. 29. *Tollite jugum meum super vos, & discite à me quia mitis sum & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris.*

Marc. 9. 49. *Habete in vobis sal, & pacem habete inter vos.*

Luc. 1. 79. *Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.*

Luc. 2. 13, 14. *Et subito facta est cum Angelo multitudo militiae caelestis, laudantium Deum, & dicentium, Gloria in altissimis Deo; & in terra pax hominibus bonae voluntatis.*

Luc. 24. 36. *Dum autem haec loquuntur, stetit Jesus in medio eorum, & dixit eis; Pax vobis. Et Joh. 20. 19, 21, 26.*

Joh. 14. 27. *Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis; non quomodo mundus dat, ego do vobis.*

Joh. 16. 33. *Hac locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis.*

retulisse
m, sed
Propo-
empore
s quof.
oluisse:
tur Ju-
asse lu-
jus eta-
Nos ve-
s. Has
ider R.
lupum,
agnum
m lum.
lle Ma-
ישיב
ti. Fre-
teorum
praeter-
perium
n Mef-
t prava
anatum
reas de
e domus
Et eras
gnarum.
utur per
& man-
bus spe-
ungnam
promisse
Sicut &
um; non
s fuita